

Smarte transportløsninger til private brugere af affaldssorteringsfaciliteter i det offentlige rum –

- og bedre sortering i hjemmet,
i Kartoffelrækkerne og ved Kulturvet – 2017

Se hele rapporten og bilag (links) på: <http://a21.dk/wp-content/uploads/2017/08/Smarte-l%C3%B8sninger-affaldssortering-i-KK-2017-Milj%C3%B8punkt-Indre-By-Chr.pdf>

Baggrund - Flere husstande i Indre By har ikke fysisk plads til at sortere i deres baggård. Disse skal benytte affaldssorteringsfaciliteter, opstillet i det offentlige rum. Projektet undersøger muligheden for at forbedre affaldssorteringen og dermed opnå øget genbrug i to områder af Indre By, Kartoffelrækkerne og Kultorvet.

Projektets mål

- Kortlægge, afprøve og udvikle nye, smarte transportløsninger til potentielle brugere af offentlige affaldssorteringsløsninger i Indre By, hhv. Kartoffelrækkerne og Kultorvet.
- Forbedre sortering i hjemmet, dels via workshop om udvikling af smarte løsninger til transport af husholdningsaffald fra hjemmet til offentlige sorteringsfaciliteter,
- dels via interviews af testfamilier og registrering af sorteringsvaner i 10-15 husstande.

Anbefalinger

Vores anbefalinger på baggrund af ovenstående empiri, kan opsummeres i flg.

- Ud over fokus på brug af offentlige affaldsbeholdere - fokuser mere på sorterings-udfordringerne i hjemmet, ellers er det vanskeligt at få en optimal sortering, også ved de offentlige sorteringsanlæg.
- Det er vigtigt, at der er kvalificeret vejledning hvis borgerne har spørgsmål til deres sortering.
- Skraldemanden/renovationsfirmaet kan spille en mere proaktiv rolle (afhænger af kontrakterne).
- Kvalificeret vejledning kan også ske vha. en udstilling som den, der er etableret hos Miljøpunktet.
- Der kan laves en virtuel udstilling på hjemmesiden. En virtuel udstilling som kunne opdateres hver gang der kom et relevant, nyt produkt på markedet. Borgere kan efterlade kommentarer til produkter/producenterne. Kan bruges til at ændre på/forbedre deres sorteringsprodukter.
- KK kan med fordel læse borgernes feedback, både hvad angår deres syn på sorteringsmulighederne og deres forslag fra workshop og lave løsninger i direkte dialog med borgerne og producenterne.
- Projekt "Grøn Mand" var en idé fra workshoppen. Den brede bæredygtighedsdefinition, ud over økonomisk- og ressource-bevidsthed, er også en social komponent. Tanken er, at man i boligafdelinger, sammen med kommune og sociale myndigheder, laver "stillinger" til folk på kanten af arbejdsmarkedet, som kan gå til hånd i deres boligafdeling, og være en konkret hjælper når en borger skal lære at sortere sit affald. Den fulde beskrivelse af projekt-ideen kan fremsendes.
- "Lån en Skraldeguide". En kommunalt ansat guide som kunne rekvireres lokalt.
- Pap, pap, pap. Alle peger på at pap er et problem, som skal håndteres bedre. Borger-workshoppen affødte bl.a. en idé om en "bus" der kører rundt i byens kvarterer og formidler viden om ressource-kredsløb, affaldssortering og samtidig tager imod de udfordrende fraktioner som fx pap.
- Arbejd videre med idé om at konvertere containere og P-plads fra papir, som der bliver stadig mindre af, til en Affalds-bil, som kan have en café-funktion, borgerkontakt/info om affaldssortering.
- AirBnB bør håndteres på et overordnet niveau, da det ellers kan underminere den gode udvikling.
- Simple, billige løsninger kan igangsættes relativt let. Fx har Gentofte kommune uddelt store bærenet med 4 kamre, til at sortere affald, som derpå bruges til at transportere det sorterede affald til nærmeste offentlige sorteringsanlæg. Det er vigtigt at huske at give korrekt information inden, så flest muligt forstår hvilken proces de er del af, derved sikres at flest muligt forstår at bruge nettet.

Produktioner udarbejdet i forbindelse med projektet

- **Produkt-katalog**, med udvalgte affaldssorteringsløsninger i hjemmet til inspiration for borgerne.
- **Vejledning til praktisk indretning i hjemmet** (tilpasset efter version fra Albertslund AgendaCenter).
- **Fotos** fra testfamiliernes hjem ved projektopstart og efter vejledning og tilretning med nye sorteringsbeholdere.
- **Udstilling** hos Miljøpunkt Indre By & Christianshavn
- Skabt et **bredt netværk aktører**, som alle har vist stor interesse for at fremme dagsordenen om en mere ressourcebevidst og bæredygtig by gennem bedre affaldssortering. Det er producenter af sorteringsløsninger, brancheforeninger, NGO'er, boligorganisationer.

Borger A, med egne løsninger

Borger B, i gang med etablering af en ny sorteringsløsning.

- Netværk af interessenter med særlig interesse og viden inden for affaldssortering og ressourceområdet; Plastindustrien, AKB Almen boligorganisation, KAB Boligadministrationsselskab, Dansk Affaldsforening, en række producenter af sorteringsløsninger og test-familier, hvoraf de fleste meldte sig som "ambassadører" i forbindelse med fremtidig borgerinvolvering.

Projektet har samlet set vist, at der er potentiale til en større og bredere indsats, for at fremme viden, positive udviklingspotentialer og muligheder for bedre sortering af affald til genbrug, i det offentlige rum samt i hjemmet. Alle er potentialer, som understøtter Københavns Kommunes politiske målsætninger ift. Ressource- og affaldsplanen 2018.

Målet med den kommunale affaldsplan - at udnytte ressourcerne i affaldet bedre, så flest mulige ressourcer genanvendes og mindst muligt forbrændes. Projektet spiller ind under Ressource- og Affaldsplan 2018 under tema 3, bedre sortering fra borgere og erhverv, initiativ 12, 16 og 17.

Foto: Flemming Olsen. Kultortvets offentlige sorteringsanlæg, til højre og venstre i billedet.

Projektfasen

- Indledningsvist blev der foretaget en del research og kortlægning af de lokaliteter, som var udset som testområder. Der blev holdt møde med Københavns Kommune og formand for Indre By Lokaludvalg, og flere nøgleinformanter blev kontaktet. Der blev lavet feltstudier, hvor fysiske pladsforhold og offentlige sorteringsanlæg blev registreret, bilag 4.
- Projektet blev tilrettet i samråd med Københavns Kommune, TMF, deltagerne ønskede hjælp til sortering i hjemmet, før deltagelse i tests og workshop om smarte løsninger.
- Der blev indhentet viden fra producenter af affaldssorteringsløsninger til hjemmet.
- Der blev indledt dialog og samarbejde med en lang række producenter, som også udlånte produkter til afprøvning hos testfamilierne op til og efter workshop.
- Der blev til inspiration for testfamilier og andre borgere med interesse for genbrug af affald/ressourcer opstillet en udstilling hos Miljøpunkt Indre By & Christianshavn, med eksempler på muligheder for at sortere i hjemmet (har været udlånt til Dansk Designmuseum og til Folkemødet).
- Der er undersøgt daglige sorteringsvaner, tanker og forventninger om affaldssortering, blandt andet gennem interviews, dialog, workshop og løbende inddragelse af testpersoner/husholdninger fra de to områder.

Borgerinvolvering

- Borgerinvolvering har igennem hele projektet været en vigtigt element og fokusområde, bl.a. opsamling af erfaringer, vaner, observationer, barrierer og data om borgernes genbrug. Det har givet et billede af borgernes sorterings-vaner og incitamenter til at genbruge mere af deres affald.
- Løsninger fra workshoppen spiller sammen med de allerede udviklede sorteringsystemer til hjemmet og de opstillede beholdere i Kartoffelrækkerne og på Kultorvet.

Øvrige resultater

- Flere af de afprøvede sorteringsløsninger, udlånt fra producenterne, var allerede SMARTE løsninger, forstået som løsninger, der tager udgangspunkt i borgernes behov og sikrer en god/naturlig kobling mellem affaldssorteringssystemet i hjemmet og affaldssorteringsfaciliteter i det offentlige rum.
- Hovedparten af testfamilierne ville gerne sortere pap til genbrug, men manglede papcontainer.
- Borgerne efterspurgte bredere og mere dialogbaseret information, fx muligheden for at kunne "ringe til en ven" - personlig vejledning om sortering opfattes positivt og giver resultater.
- Det skal være nemmere at finde information om sorteringsfraktioner, muligheder for materiel til sortering og hvad der sker med affaldet når det sendes til genanvendelse.
- Behov for viden om sortering i hjemmet + viden om at benytte offentlige sorteringsanlæg.
- Behov for at kunne tilpasse containerstørrelser til behov, især i de små gårde (Kultorvet).
- Tages der udgangspunkt i borgernes værdier omkring affald som en ressource, betyder afstand til sorteringsanlæg mindre. (KK arbejder med en antagelse om, max. 100 m til sorteringsanlæg).
- Kontrakterne med renovationsfirmaerne vil med fordel kunne tilpasses, så skraldemænd kan få en mere pro-aktiv rolle, ift. borgere, sorteringsvejledning og tilpasning af containere efter behov.

Forfattere Marianne Spang Bech (Centerleder), Flemming Olsen, FO (Projektleder), Tajs Brøndal Nielsen, TBN (Praktikant)

Billeder af Flemming Olsen, Tajs Brøndal Nielsen og Københavns Kommune

Støttet af: Københavns Kommunes Genanvendelsespulje, Indre By Lokaludvalg og Christianshavns Lokaludvalg